

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

МЕДИЧНА ТАЄМНИЦЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЇЇ РОЗГолошення

Досить часто у нас, як пацієнтів під час звернення до медичного закладу за допомогою виникають сумніви або навіть переконання щодо того, чи не стане відома інформація про сімейні обставини, свій стан здоров'я та інше, яку ми повідомляємо лікарю іншим особам, які не мають ніякого відношення до медицини. На даний час це питання є досить актуальним, оскільки інформація про нас, як пацієнтів вноситься до єдиної бази пацієнтів до якої має доступ не тільки наш лікар, а і весь медичний персонал. Тому кожному варто знати, що таке медична таємниця, які дані її становлять та в яких випадках лікар може порушити цю таємницю?

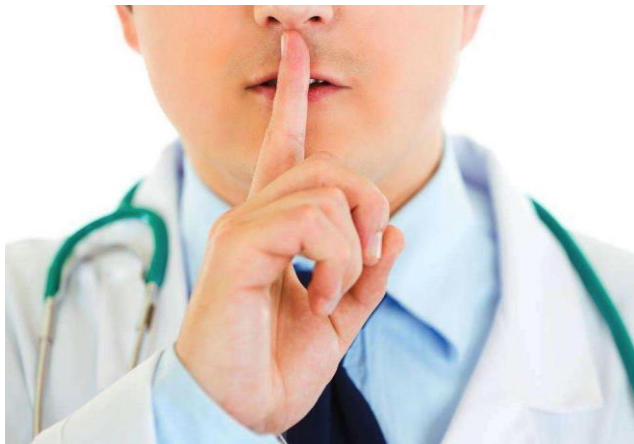
Медична таємниця – це сукупність відомостей про хворобу (діагноз, методи лікування, прогноз та ін.), що стали відомі медичним працівникам і не підлягають розголошенню, крім випадків передбачених законодавством.

Право на медичну таємницю гарантується статтями 32, 34 Конституції України та закріплене положеннями статей 39, 39¹, 40, 43 Закону України «Основи законодавства України про охорону

здоров'я», статті 30 Сімейного кодексу України, статтями 285, 286 Цивільного кодексу України, статтями 132, 146 Кримінального кодексу України та статтею 21 Закону України «Про інформацію».

Відповідно до чинного законодавства України медичною таємницею є:

- факт звернення людини до лікувального закладу за медичною допомогою;
- стан здоров'я людини;
- діагноз;
- обставини, що передували захворюванню або спровокували його;



- функціональні особливості організму;
- шкідливі звички,
- особливості психіки,
- майновий стан,
- інші відомості, отримані при медичному обстеженні, зокрема інформація про сімейне, інтимне життя людини, а також про стан здоров'я родичів, близьких пацієнта.

До основних суб'єктів збереження лікарської таємниці відносять:

- Осіб з вищою медичною або фармацевтичною освітою (лікарі, провізори).
- Осіб із середньою медичною або фармацевтичною освітою (фельдшери, медичні сестри, фармацевти).
- Молодший медичний персонал (санітари, няньки).

Варто зазначити, що у випадках, коли збереження медичної таємниці шкодить суспільству або може мати серйозні наслідки для оточення самого пацієнта лікар може порушити медичну таємницю.

Лікарська таємниця може бути розголошена без згоди пацієнта у випадку:

- Письмового звернення особи, що живе з ВІЛ до медичного працівника про розкриття відомостей про позитивний ВІЛ-статус особи партнеру (партнерам).
- Надання інформації про стан психічного здоров'я особи та надання їй психіатричної допомоги без згоди самої особи або без згоди її законного представника для надання особи психіатричної допомоги.
- Надання правоохоронним органам відомостей про лікування особи в наркологічному закладі у разі притягнення її до кримінальної або адміністративної відповідальності.

Також, батьки, усиновлювачі, опікуни, піклувальники мають право на отримання інформації про стан здоров'я дитини (до 18 років) або підопічного (недієздатної особи).

Відповідно до **частини 6 статті 163 Кримінально процесуального кодексу України** за постановою слідчого судді або суду може бути надано тимчасовий доступ до лікарської таємниці при умові, якщо інших способів отримання необхідної слідству інформації немає. Також згідно чинного законодавства медичні працівники не можуть бути допитані цивільному або кримінальному процесі як свідки в щодо відомостей, що становлять лікарську таємницю.

В інших випадках порушення лікарської таємниці тягне за собою цивільно-правову відповідальність.



Так, згідно статті **145 Кримінального кодексу України** за умисне розголошення лікарської таємниці особою у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків, якщо таке діяння спричинило тяжкі наслідки передбачена кримінальна відповідальність у вигляді штрафу від однієї тисячі до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадських робіт на строк до двохсот сорока годин, або позбавлення права обіймати певні посади на строк до трьох років, або виправні роботи на строк до двох років.

За розголошення медичним персоналом інформації про проведення медичного огляду особи на виявлення зараження вірусом імунодефіциту чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини, або захворювання на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та його результатів статтею **132 Кримінального кодексу України** також передбачено кримінальну відповідальність, штраф від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк до двохсот сорока годин, або виправні роботи на строк до двох років, або обмеження волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

У разі порушення цих прав особі варто звернутись до Національної поліції. Крім того, за безоплатною правовою допомогою у вирішенні даного питання можна звернутися до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.